

ساخت انسانی توسعه سیاسی

حشمت الله فلاحت پیشه^۱، محمد مهدی مظفری^۲

چکیده

از سال 1989 میلادی، اساس گزارش‌های صندوق عمران ملل متحد بر شاخص‌های توسعه انسانی قرار گرفت. بر این اساس، به جای پرداختن به سوال اولویت جنبه‌های ساختاری مختلف توسعه نسبت به یکدیگر، انسان، نیازها، رفتارها و اهداف او محوریت مباحث مدیریت و توسعه را به خود اختصاص می‌دهد. جنبه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، علمی و اجتماعی توسعه، روبنایی بر زیربنای انسان در مدیریت و توسعه قرار می‌گیرند. انسان هم به عنوان سوژه شناسا، هم عامل و هم هدف توسعه قرار می‌گیرد. بنابراین به میزان افزایش اهمیت انسان در مدیریت توسعه، جایگاه موضوعات رفتارشناسانه نیز تقویت می‌شود. عامل انسانی خود را از زیر بار و حاشیه عوامل ساختاری خارج می‌کند و آنچه تحت عنوان مدیریت و حکمرانی خوب و توسعه پایدار خوانده می‌شود، معیارها و سنجه‌های خود را در رفتارهای انسانی می‌جوید. این تحول به ویژه در رابطه با بخش سیاسی توسعه یا توسعه سیاسی از اهمیت مضاعفی برخوردار می‌شود. جایی که رای و تصمیم‌گیری مردم، به عنوان شاخص رفتار سیاسی آنها اهمیت می‌یابد. در این مقاله شاخص‌های عینی و ذهنی توسعه انسانی به عنوان عوامل مؤثر در رفتارهای سیاسی انسان مورد بررسی قرار گرفته و با عنایت به ساخت انسانی توسعه، روابط توسعه انسانی و توسعه سیاسی مورد تحلیل قرار می‌گیرد. با توجه به اسناد بالا دستی موجود در ایران، همچون قانون برنامه پنجم توسعه، ساخت انسانی توسعه سیاسی در جمهوری اسلامی ایران به عنوان مطالعه موردی مد نظر نگارنده می‌باشد.

واژگان کلیدی: توسعه انسانی، توسعه سیاسی، رفتارشناسی، حکمرانی خوب، رفتار سیاسی

^۱ عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی و رئیس کمیته روابط خارجی دوره‌های هفتم و هشتم مجلس شورای اسلامی

drfalahatpisheh@yahoo.com

mozafari1130@gmail.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی